

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών με τίτλο

«ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

10^ο ΠΡΑΚΤΙΚΟ

ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ

10η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ, 5 Ιουνίου 2026, ώρα 09.30

Διαδικτυακή Συνεδρίαση

Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμό ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/26669/268 απόφαση, Τεύχος ΦΕΚ Β' 1785/19.03.2024, «Πλαίσιο διενέργειας των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων.» Η κριτική επιτροπή συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμό 1/95/03-03-2026 απόφαση της Ανάπλαση Δημόσιων Χώρων Α.Ε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ396/τ.ΥΟΔΔ/24-03-2026, με αντικείμενο την αποσφράγιση των φακέλων συμμετοχής, τον έλεγχο της εμπρόθεσμης και έγκυρης υποβολής τους και την αξιολόγηση κατάταξη των προτάσεων σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης.

Παρόντες από την Κριτική Επιτροπή Διαγωνισμού ήταν οι κάτωθι:

1. ο Παναγιώτης Τουρνικιώτης του Ιωάννη, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ ΑΡ120012, ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ (διακεκριμένο μέλος οριζόμενο από την διοργανώτρια αρχή) ως Πρόεδρος της Επιτροπής,
2. ο Πρόδρομος Νικηφορίδης του Ευστρατίου, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ Α01180322 (διακεκριμένο μέλος οριζόμενο από την διοργανώτρια αρχή),
3. ο Αλέξανδρος Γλεντής του Γεωργίου, Πολιτικός Μηχανικός με ΑΔΤ ΑΚ062636 (εκπρόσωπος της διοργανώτριας αρχής),
4. ο Δημήτριος Ζυγομαλάς του Μιχαήλ, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ Α 00268565 (εκπρόσωπος της διοργανώτριας αρχής),
5. ο Κωνσταντίνος Σακαντάμης του Αθανασίου, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ Α00459182,
6. ο Αναστάσιος Τέλλιος του Δημητρίου, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ ΑΟ1523796,
7. η Αμαλία Κωτσάκη του Σπυριδώνα, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ ΑΖ609945,
8. ο Απόστολος Καλφόπουλος του Βασιλείου, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ ΑΙ725403,
9. ο Βασίλειος Γκικαπέπας του Μελετίου, Αρχιτέκτων Μηχανικός με ΑΔΤ Χ626994.

Χρέη γραμματέα εκτελούσε η κ. Σοφία Κολοβέντζου. Στη Συνεδρίαση συμμετείχε ως παρατηρητής η κ. Ελένη Διαμαντοπούλου, τεχνικός σύμβουλος από το Υ.Π.Ε.Ν.

Κατά την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής κ. Παναγιώτης Τουρνικιώτης κήρυξε την έναρξη των εργασιών.

Αντικείμενο της συνεδρίασης ήταν η σύνταξη του συνολικού και συνοπτικού πρακτικού του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού.

Η Κριτική Επιτροπή του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, συνεδρίασε 9 φορές από τις 11.5.2026 ως τις 13.5.2026, με παρουσία όλων των τακτικών μελών της, και κατέληξε στα τελικά αναφερόμενα αποτελέσματα με την ακόλουθη διαδικασία.

Στην 1η συνεδρίαση

Η Κριτική Επιτροπή συνεδρίασε με κύριο αντικείμενο την επεξεργασία των κριτηρίων αξιολόγησης των προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό του διαγωνισμού, το αντικείμενο του διαγωνισμού και τα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων, όπως έχουν καταγραφεί στα άρθρα 4, 5 και 18 της προκήρυξης, καταλήγοντας στα εξής:

Ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός ιδεών για την ενοποίηση και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Θεσσαλονίκης έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός πολυεπίπεδου και συνεκτικού πλέγματος μνημείων του Δήμου Θεσσαλονίκης, το οποίο να συνδυάζει τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς με τις αρχές της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, της πολιτισμικής ταυτότητας και της κοινωνικά δίκαιης αστικής αναγέννησης. Η βασική ιδέα του συνεκτικού πλέγματος μνημείων είναι η μετατροπή μεμονωμένων πολιτιστικών πόρων (μνημεία, μουσεία, τόποι μνήμης, κτήρια, άυλες εκφράσεις πολιτισμού) σε ένα ενιαίο, οργανωμένο και λειτουργικά διασυνδεδεμένο σύνολο, με στόχο να γίνουν τα μνημεία πιο ορατά και πιο προσβάσιμα, ενώ παράλληλα να αναβαθμιστούν λειτουργικά, μορφολογικά και αισθητικά τμήματα του ιστορικού κέντρου της πόλης. Το Συνεκτικό Πλέγμα Μνημείων θα πρέπει να λειτουργεί ως εργαλείο αστικής αναζωογόνησης με πεζοδρομήσεις, διαμορφώσεις δημόσιων χώρων και πράσινες παρεμβάσεις που θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, ιδιαίτερα σε περιοχές χαμηλής ορατότητας ή υποβάθμισης και θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των κατοίκων στη διαμόρφωση της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης.

Το αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η πρόταση ενός δικτύου ενοποίησης και ανάδειξης μνημείων της Θεσσαλονίκης, το οποίο θα συγκροτεί ένα συνεκτικό πλέγμα πολιτιστικών τόπων μέσα στον πολεοδομικό ιστό της πόλης. Η ενοποίηση αυτή στοχεύει στη λειτουργική, αισθητική και βιωματική σύνδεση των μνημείων μεταξύ τους, ώστε να καταστούν περισσότερο ορατά, προσβάσιμα και αναγνωρίσιμα τόσο στους κατοίκους όσο και στους επισκέπτες.

Για την αξιολόγηση των προτάσεων, ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στα κριτήρια τα οποία έχουν τεθεί στην προκήρυξη, και ειδικότερα:

1. Γενική σύλληψη, κατανόηση ιδιαιτεροτήτων, ιδέα και προσέγγιση (πολεοδομική κριτική - πρόταση, διαμόρφωση αστικού τοπίου – συνεκτικότητα της πρότασης,

διαμόρφωση δημόσιων χώρων, ανάδειξη του ιστορικού χαρακτήρα του δημοσίου χώρου και του κτιριακού αποθέματος), κάλυψη προδιαγραφών. Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-25 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

2. Σαφήνεια και πληρότητα πρότασης, ποιότητα σχεδιασμού των σημειακών παρεμβάσεων του δημόσιου χώρου (ως προς την αρχιτεκτονική επίλυση, τη δημιουργία φιλικών προς τους πεζούς και αναγνωρίσιμων προσβάσεων, την εξυπηρέτηση Α.μ.Ε.Α., καθώς και ως προς τη διασύνδεση υπαρχόντων πόλων, μεταξύ τους / με σταθμούς ΜΜΜ/ με υπάρχοντες ή νέους χώρους πρασίνου και δημόσιους χώρους). Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-25 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

3. Περιβαλλοντική προσέγγιση (εκπλήρωση στόχευσης δημιουργίας χώρων πρασίνου, αξιοποίηση των κλιματολογικών συνθηκών, υιοθέτηση μεθόδων ενεργειακής διαχείρισης του χώρου ενταγμένων στην αρχιτεκτονική του τοπίου, επιλογή υλικών, βιοκλιματική προσέγγιση της όλης πρότασης κ.λ.π.). Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-15 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

4. Συνδεσιμότητα, προσβασιμότητα, επίτευξη βιώσιμης αστικής κινητικότητας, απαραίτητες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις ώστε να επιτευχθούν τα παραπάνω.

Τεκμηρίωση των προτάσεων ως προς τη δυνατότητα υλοποίησης των κυκλοφοριακών παρεμβάσεων. Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-15 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

5. Τεχνική προσέγγιση (εφαρμογή των προτάσεων, ευκολία υλοποίησης, διάρκεια – αντοχή στο χρόνο - αειφορία της πρότασης, επιλογή ποιοτικών και με μικρό κόστος συντήρησης σκληρών επιφανειών, υλοποιήσιμο κόστος έργου, κ.λπ.), τεχνική τεκμηρίωση της πρότασης. Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-10 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

6. Κύρια Ομάδα Μελέτης, συνοχή ομάδας, τεκμηρίωση χρονοδιαγράμματος. Το κριτήριο αυτό θα έχει βαρύτητα 0-10 στην κλίμακα αξιολόγησης που ορίζει η προκήρυξη.

Στη 2η συνεδρίαση

Η επιτροπή παρέλαβε δεκαπέντε (15) σφραγισμένους φάκελους-δέματα συμμετοχής και έλεγξε την εμπρόθεση υποβολή τους. Ακολούθησε η αποσφράγιση και ο έλεγχος της πληρότητας των στοιχείων και της ανωνυμίας των συμμετοχών σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Διαπιστώθηκε ότι όλες οι συμμετοχές τηρούν την ανωνυμία και την πληρότητα στοιχείων. Οι φάκελοι με τα στοιχεία των διαγωνιζομένων μονογράφηκαν από όλα τα μέλη της επιτροπής και φυλάχθηκαν με ευθύνη της μέχρι την ολοκλήρωση της κρίσης.

Στην 3η συνεδρίαση

Η Κριτική Επιτροπή προέβη σε μια αρχική συνολική θεώρηση όλων των έγκυρων συμμετοχών, εξετάζοντας τις υποβληθείσες πινακίδες, τα τεύχη και τα σχέδια, προκειμένου να σχηματίσει μια γενική εικόνα. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη της Επιτροπής αντάλλαξαν κάποια πρώτα σχόλια και σχημάτισαν την πρώτη εικόνα για το σύνολο των συμμετοχών, χωρίς περαιτέρω συγκριτική θεώρηση μεταξύ τους. Συμπερασματικά κρίθηκε ότι πολλές

συμμετοχές ανταποκρίνονταν πολύ καλά στους στόχους και τις προδιαγραφές του διαγωνισμού.

Στην 4η συνεδρίαση

Μετά από εκτενή διαλογική συζήτηση και ενδελεχή εξέταση των σχεδίων και των κειμένων, τόσο ανά συμμετοχή, όσο και συγκριτικά, η Κριτική Επιτροπή έκρινε ομόφωνα πως οι συμμετοχές με αριθμούς 77003443TH, 18032003AA, 11060621MA και 05100511MS δεν ανταποκρίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό στα κριτήρια του διαγωνισμού, όπως αυτά διατυπώθηκαν στην πρώτη συνεδρίαση, και αποφάσισε να τις εξαιρέσει από τη συνέχεια της κρίσης. Οι συμμετοχές αυτές καταλαμβάνουν αντιστοίχως τη 12η, 13η, 14η και 15η θέση στη συνολική σειρά κατάταξης. Ακολουθεί αναλυτική αξιολόγησή τους.

12η. 77003443TH

Η πρόταση υιοθετεί την έννοια της πολυστρωματικότητας ως ενεργό πεδίο σχεδιασμού, με παρεμβάσεις που λειτουργούν ως μηχανισμός σύνδεσης μεταξύ διαφορετικών επιπέδων – υλικών, χωρικών και εμπειρικών. Εστιάζει στη διασύνδεση περιοχών, μνημείων δημόσιων χώρων μέσω περιπατητικών πράσινων διαδρομών. Ωστόσο, οι προθέσεις περιλαμβάνουν κυρίως την προκήρυξη που επαναλαμβάνεται. Τα μνημεία δεν έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο αλλά οι επιλογές γίνονται περισσότερο με περιβαλλοντικά κριτήρια. Η μελέτη εισάγει μία παιγνιώδη διάσταση στον σχεδιασμό κάνοντας χρήση παρατηρητηρίων και εφήμερων κατασκευών. Επιδιώκεται η συγκρότηση μιας συνεχούς εμπειρίας στην πόλη ως ένα νέο χωρικό αφήγημα, αλλά η σχεδιαστική μεταφορά δεν έπεισε ως προς την ποιότητα των χωρικών επεμβάσεων και την απόδοση των χώρων με ιδιαίτερη έμφαση στα διαφορετικά patterns των δαπέδων, με επαναλαμβανόμενα γεωμετρικά μοτίβα των δαπεδοστρώσεων, των καθιστικών και των κλιμακωτών διαμορφώσεων. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός κρίθηκε ανεπαρκής. Και δεν μπορούν να υποκαταστήσουν οι επεμβατικές πεζοδρομήσεις ένα μεθοδολογικό πλαίσιο ερμηνείας της έννοιας της ενοποίησης.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 53

13η. 18032003AA

Η πρόταση είναι βασισμένη στη συνύπαρξη στοιχείων αστικού εξοπλισμού που είναι μορφολογικά υπερτονισμένα σε ένα αρχαιολογικό μονοπάτι που χαρακτηρίζεται από έλλειψη καθαρότητας ως προς τις πολεοδομικές προθέσεις και τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Η πρόταση επιχειρεί να εισάγει μια νέα αρχαιολογική διαδρομή και καθιερώνει τοπικές «γειτονιές συσχέτισης». Αλλά η γενικευμένη επιλογή του πλινθού ως υλικού κατασκευής οδηγεί σε μονοτονία και έλλειψη ποικιλίας και ενδιαφέροντος, ενώ τα μνημεία αντιμετωπίζονται αποσπασματικά που δεν αποδίδουν το πολιτισμικό βάρος της πόλης. Οι κάθετοι άξονες της Θεσσαλονίκης είναι ήδη προσανατολισμένοι και “διασυνδεδεμένοι” ενώ ορισμένα από τα κεντρικά ζητήματα που θέτει η πρόταση δεν έχουν σχέση με τα συγκεκριμένα και οι προτεινόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις σε μαιάνδρο θα έχουν περιορισμένο όφελος. Η πρόταση θεωρήθηκε πολύπλοκη σε επίπεδο πολεοδομική ενοποίησης. Επισημάνθηκε η απλοϊκή υλικότητα δαπέδων, η ατυχής επιλογή κυπαρισσιών και η εισαγωγή σημάνσεων με στοιχεία μη συμβατά με τη φυσιογνωμία της πόλης, που

επιδιώκουν ένα φορμαλισμό του αστικού εξοπλισμού με στοιχεία ασύμβατα προς το χαρακτήρα της πόλης.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 50

14η. 05100511MS

Η πρόταση επιχειρεί να κατανοήσει το πλέγμα των ιστορικών μνημείων στον πολεοδομικό ιστό της Θεσσαλονίκης. Προτείνει έναν ενοποιητικό αρχαιολογικό τάπητα, η σημειολογία του οποίου θα είναι ορατή και αναγνωρίσιμη μέσα από τη συνέχειά του, επιδιώκοντας την αναβάθμιση του ιστορικού πλέγματος της πόλης. Η πρόταση εμφανίζει ασυνέπεια ανάμεσα στην γενική στρατηγική και τις επιμέρους προτάσεις. Η δημιουργία «αστικού δάσους» στη Ρωμαϊκή Αγορά αναιρεί τον χαρακτήρα του μνημείου. Αντίστοιχα οι επιμέρους επεμβάσεις στα λοιπά μνημεία δεν αναπτύσσουν τον διάλογο με αυτά και δεν κρίνονται επιτυχείς. Η σχεδιαστική προσέγγιση είναι ήπια αλλά ασαφής και ανεπαρκής στην εξειδίκευσή της σε μικρότερη κλίμακα. Η πρόταση δεν μπόρεσε να πείσει ως προς το αποτέλεσμα και την αιτιολόγηση, γιατί δεν αρκεί μια κωδικοποίηση υλικών και χρωμάτων δαπεδόστρωσης ως ιδέα ενοποίησης.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 44.

15η. 11060621MA

Περιγράφονται 3 πολιτιστικές διαδρομές και ένα μεγάλος περίπατος στο ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης αλλά είναι ασαφής η πρόταση ενοποίησης. Η συγκρότηση της διαδρομής εμφανίζει ενδιαφέρον καθώς αντιμετωπίζει τα μνημεία με πρόθεση ένταξης σε ενιαία αντίληψη πλην όμως η συνολική προσέγγιση και ιδιαίτερα η αντιμετώπιση των επιμέρους παρεμβάσεων εμφανίζει σημαντική συνθετική αδυναμία και αστοχίες. Εστιάζει σε υλικά πεζοδρομήσεων ομοιογενούς αισθητικής χωρίς κάποια εννοιολογική διασύνδεση. Δίνει έμφαση στο φωτισμό αντικειμένων χωρίς μια θεώρηση ανάδειξης των μνημείων. Η περιγραφή στην έκθεση τεκμηρίωσης είναι τεχνική με πολλές ιστορικές περιγραφές που δεν έχουν σχεδιαστική αντανάκλαση.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 44.

Στην 5η συνεδρίαση

Μετά από εκτενή διαλογική συζήτηση και ενδελεχή εξέταση των σχεδίων και των κειμένων, τόσο ανά συμμετοχή, όσο και συγκριτικά, η Κριτική Επιτροπή έκρινε ομόφωνα πως η συμμετοχή με αριθμό QQ20262026 έχει ενδιαφέροντα στοιχεία τα οποία ανταποκρίνονται όμως εν μέρει στα κριτήρια του διαγωνισμού, όπως αυτά διατυπώθηκαν στην πρώτη συνεδρίαση, και αποφάσισε να τις εξαιρέσει από τη συνέχεια της κρίσης. Η συμμετοχή αυτή καταλαμβάνει την 11η θέση στη συνολική σειρά κατάταξης. Ακολουθεί αναλυτική αξιολόγησή της.

11η. QQ20262026

Η πρόταση παρουσιάζει μια συγκροτημένη μεθοδολογία προσέγγισης και μια ουσιαστική διαδικασία ανάγνωσης της πόλης, ένα πρωτότυπο τρόπο ανάλυσης, ωστόσο η μεταφορά αυτών των σημείων σε συνθετικούς χειρισμούς και το σχεδιαστικό αποτέλεσμα δεν

ικανοποίησαν την επιτροπή. Ως βασική υπόθεση ορίστηκε ότι στη Θεσσαλονίκη η μνήμη ενεργοποιείται μέσα από τόπους – διαδρομές, μέσα από σημεία, μέσα από τον ανοιχτό ορίζοντα. Η πρόταση εστιάζει στην αναγνώριση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων σε χωρικούς ρόλους μέσα στο αστικό σύστημα. Έτσι οργανώνει σε κατηγορίες τη θεώρησή τους: πεδία – άγκυρες – κόμβοι – οάσεις – ίχνη – μαρτυρίες. Η κεντρική ιδέα χειρισμού της διασύνδεσης θεωρήθηκε μέσα από νήματα, ραφές και δακτυλίους, εστιάζοντας σε 3 διακριτά στοιχεία: τοπογραφία - άνεμος – νερό, ώστε να πραγματοποιηθούν οι επιθυμητές διαδρομές και η αστική συνοχή. Ο στόχος της επανασύνδεσης των ιστορικών τόπων με τις καθημερινές διαδρομές κατοίκων – επισκεπτών, έτσι ώστε τα μνημεία να ανακτήσουν ενεργό ρόλο μέσα στη σύγχρονη αστική εμπειρία έχει προφανώς ενδιαφέρον. Ωστόσο, οι αρχές του στρατηγικού σχεδιασμού, που είναι ενδιαφέρουσες φραστικά, είναι ατελείς ή ανεκπλήρωτες σχεδιαστικά. Η απόκριση του σχεδιασμού γίνεται με γενικό τρόπο, που δεν εμβαθύνει ουσιαστικά στο αστικό πλαίσιο. Διακρίνεται μια μάλλον απλοϊκή διαχείριση συρραφών και διασυνδέσεων που είναι διαφορετικές από την ανάγνωση της πόλης. Ακόμα και οι τρόποι αναπαράστασης εμφανίζουν διαφορετικά σχεδιαστικά πρότυπα, χωρίς ομοιογένεια και χαρακτήρα, έτσι ώστε οι επιμέρους προσεγγίσεις να είναι ετερόκλητες σχεδιαστικά και χωρίς σαφήνεια όταν κατεβαίνει η κλίμακα. Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 55.

Στην 6η συνεδρίαση

Μετά από εκτενή διαλογική συζήτηση και ενδελεχή εξέταση των σχεδίων και των κειμένων, τόσο ανά συμμετοχή, όσο και συγκριτικά, η Κριτική Επιτροπή έκρινε ομόφωνα πως οι συμμετοχές με αριθμούς 10101010EK, 88082426AE, LR83554707 και 17290033 έχουν πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία τα οποία ανταποκρίνονται σε αρκετά κριτήρια του διαγωνισμού, όπως αυτά διατυπωθήκαν στην πρώτη συνεδρίαση, αλλά δεν έχουν επαρκή αξιόλογα στοιχεία για να λάβουν διάκριση και αποφάσισε να τις εξαιρέσει από τη συνέχεια της κρίσης. Οι συμμετοχές αυτές καταλαμβάνουν αντιστοίχως την 7η, 8η, 9η και 10η θέση στη συνολική σειρά κατάταξης. Ακολουθεί αναλυτική αξιολόγησή τους.

7η. 10101010EK

Η στρατηγική για την ενοποίηση των μνημείων σε δίκτυο με τίτλο «Αστικές διασταυρώσεις», με την διασταύρωση των αξόνων Αριστοτέλους και Εγνατίας να πρυτανεύει είναι ξεκάθαρη και συνεπής αλλά εμπεριέχει ένα σφάλμα θεωρώντας την Αριστοτέλους ως τον ιστορικό *cardo* της πόλης. Τα μνημεία αντιμετωπίζονται ως «θραύσματα» και επιχειρείται η ανάδειξη της ταυτότητας ενός εκάστου μνημείου, αλλά η πρόταση για οπτική απομόνωση των μνημείων μέσω κατακόρυφων φυτεμένων τοίχων δεν υποστηρίζει την αρχική πρόθεση. Η κεντρική φυτεμένη νησίδα στην Εγνατία δεν συνηγορεί με την ήπια κινητικότητα και τις χαμηλές ταχύτητες κίνησης που έχουν θεσμοθετηθεί για τα αστικά κέντρα. Τόσο στη μεγάλη όσο και στη μικρότερη κλίμακα η μελέτη επιχειρεί προτάσεις με περιορισμένη τεκμηρίωση – όπως η διευρυμένη χρήση οξειδωμένου χάλυβα, σε εκτεταμένα συνεχή στέγαστρα τόσο στην Αριστοτέλους όσο και στον Αγ. Δημήτριο. Και στην πρόταση αυτή ένα μεγάλο μέρος του τεύχους τεκμηρίωσης αναλώνεται στα ιστορικά στοιχεία και της ερμηνεία τους που επαναλαμβάνει την προκήρυξη. Η σχεδιαστική επεξεργασία χαρακτηρίζεται ωστόσο από

γνώση υλικότητας, βιοκλιματικής ανταπόκρισης και αστικής ανθεκτικότητας και έχει επαρκή λιτό σχεδιασμό.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 63.

8η. 88082426AE

Η «Πόλις Νήμα» αποτελεί μια ιδιαίτερη πρόταση ως προς τον τρόπο αναπαράστασης, αλλά και ως προς τον τρόπο αποκωδικοποίησης των εργαλείων ανάγνωσης της πόλης. Εστιάζει και παρουσιάζει μια αναλυτική καταγραφή του τρόπου προσέγγισης: μνημεία και γειτονιές, συνδεσιμότητα και οδικοί άξονες, νέες αστικές συνδέσεις, ψηφιδωτό δημόσιων χώρων, στρατηγική πρασίνου, διαγράμματα συνδέσεων. Εμφανίζει τολμηρά τον τρόπο που αντιλαμβάνεται την ενοποίηση ως προς την κλίμακα του πολεοδομικού χάρτη. Η μελέτη επισημαίνει αποτελεσματικά δευτερεύοντες άξονες που είναι απαραίτητοι για τη διασύνδεση των μνημείων ενώ προτείνει και μία ενδιαφέρουσα επίλυση της πλατείας Ιπποδρομίου. Όμως στην κλίμακα του αστικού χώρου οι προθέσεις αντιμετωπίζονται με απλοϊκές χαράξεις πεζοδρόμων, καμπυλόμορφων και ελικοειδών διαδρομών, που θεωρούνται άστοχες ως προς το περιεχόμενο μιας πόλης που αναζητά συνδέσεις και διαλεκτική συνάντηση με το ιστορικό της πρόσωπο. Η αναλυτική προσέγγιση έχει πυκνό τρόπο ανάγνωσης της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά αδυνατεί ως προς το αποτέλεσμα του σχεδιαστικού μετασχηματισμού. Η πρόταση ενοποίησης των μνημείων τα χρησιμοποιεί ως εργαλεία αναβάθμισης του δημοσίου χώρου απομειώνοντας τη σημασία τους χωρίς να απαντά στο κύριο αίτημα του διαγωνισμού. Οι επιμέρους επεμβάσεις είναι ήπιες αλλά στερούνται αρχιτεκτονικού χαρακτήρα. Η παρεμβατικότητα του εξοπλισμού (μορφολογική και σχηματική) προκαλεί μια επιπλέον ανησυχία σε όλο τον σχεδιασμό.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 61.

9η. LR83554707

Η πρόταση υιοθετεί τη συγκρότηση ενός συστήματος διαδρομών, δημόσιων χώρων και αστικών παρεμβάσεων επιδιώκοντας την ενοποίηση και επανένταξη στην καθημερινή ζωή της πόλης ως «διασύνδεση διαχρονίας». Η κεντρική ιδέα αποβλέπει σε ένα συνεχές δίκτυο πράσινων διαδρομών που αναδεικνύει την πολυπολιτισμική ταυτότητα, προάγει τη βιώσιμη κινητικότητα και την ανθεκτικότητα. Αξιοσημείωτη είναι η διάκριση σε τυπολογίες οδών, που επιδιώκει την επίτευξη των στόχων διασύνδεσης. Η ανάδειξη του σχεδίου του Hebrard αποτελεί στόχο της πρότασης και εργαλείο σχεδιασμού, που αποτιμάται θετικά. Ομοίως θετική κρίνεται η προσπάθεια απόδοσης βιωσιμότητας στις παρεμβάσεις. Ωστόσο το αποτέλεσμα δεν έπεισε την επιτροπή ως σχεδιαστική πρόταση, εμφανίζοντας τυπικές επιλύσεις σημείων και αξόνων. Το βασικό σχεδιαστικό εύρημα της αποτύπωσης του ιστού στο δάπεδο δεν συνεισφέρει στη μεγάλη κλίμακά του στην κατανόηση του δημόσιου χώρου της πόλης και διασπά παρά ενώνει. Η πρόταση για ενοποίηση ακαλύπτων σε συνδυασμό με την ενοποίηση των μνημείων δεν κρίθηκε ότι αρμόζει στην ανάδειξή τους. Ο σχεδιασμός του περιβάλλοντος χώρου των μνημείων δεν ικανοποίησε, παρά την περιγραφική σαφήνεια στα γραφιστικά μέσα, και δεν προσθέτει στοιχεία αρμονικής συνύπαρξης με τα μνημεία.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 60.

10η. 17290033TH

Η πρόταση οργανώνεται ως ένα σύστημα επαναλαμβανόμενων παρεμβάσεων σε διαφορετικές κλίμακες, ικανό να ενσωματώσει τα υπάρχοντα αποσπασματικά δίκτυα ενοποίησης – ήπιας κινητικότητας και να συγκροτήσει μια πράσινη υποδομή ενοποίησης. Διαχειρίζεται εργαλεία όπως ο δρόμος ως σύστημα ενοποίησης, το πράσινο δίκτυο ήπιας κινητικότητας, η στρωματογραφική ανάδειξη μνημείων, η βιώσιμη διαχείριση ομβρίων, η στρατηγική της σκίασης, η ενιαία περιβαλλοντική γλώσσα υλικών και κατασκευαστικών λύσεων. Ο τρόπος επίλυσης των επιμέρους περιοχών τεκμηριώνεται με συστηματική περιγραφή, γνώση για τα υλικά, τα περιβαλλοντικά και τις φυτεύσεις, με ορθολογική πρόθεση που ιεραρχεί τις λειτουργίες, αλλά δεν ολοκληρώνει μια σχεδιαστική πρόταση με σαφές περιεχόμενο και εμμένει σε δένδροφυτεύσεις και υποδομές χωρίς να εμβαθύνει σε μια χειρονομία με συνθετικό και εννοιολογικό βάθος. Είναι χαρακτηριστικό ότι δίνει μεγάλη έμφαση στην κηποτεχνία, θεωρώντας ότι αποτελεί έναν τρόπο ενοποίησης, αλλά η θέση αυτή οδηγεί σε σχεδιαστικές υπερβολές, διαχειριζόμενη ακόμη και τη Ρωμαϊκή Αγορά ως πεδίο πράσινων χώρων. Η συνολική παρουσίαση δεν χαρακτηρίζεται από υψηλή ποιότητα σχεδιασμού σε κλίμακα αστική αλλά και αρχιτεκτονική.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 60.

Στην 7η συνεδρίαση

Έγινε εκτενής διαλογική συζήτηση και ενδελεχής εξέταση των σχεδίων και των κειμένων των έξι τελευταίων συμμετοχών, που θεωρήθηκαν από την ως τώρα διαδικασία πως είναι οι αξιολογότερες, τόσο ανά συμμετοχή, όσο και συγκριτικά. Η Κριτική Επιτροπή έκρινε ομόφωνα ότι θα δοθούν και τα τρία βραβεία και ότι μπορεί να προτείνει μέχρι τρεις εξαγορές. Ακολούθησε η διαδικασία επιλογής συμμετοχών που θα προταθούν για εξαγορά αλλά δεν θα συζητηθούν για βραβείο και επελέγησαν οι δύο συμμετοχές με αριθμούς 13021504TF και 74732141TS επειδή έχουν πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία τα οποία ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στα κριτήρια του διαγωνισμού, όπως διατυπώθηκαν στην πρώτη συνεδρίαση. Για την πρώτη υπήρξε ομοφωνία ενώ στη δεύτερη μειοψήφησε ο Απόστολος Καλφόπουλος, εκφράζοντας την άποψη ότι δεν θα την προέκρινε για εξαγορά. Κατά συνέπεια, η συμμετοχή με αριθμό 74732141TS καταλαμβάνει την 6η θέση και η συμμετοχή με αριθμό 13021504TF την 5η θέση στη συνολική σειρά κατάταξης. Ακολουθεί αναλυτική αξιολόγησή τους.

5η. 13021504TF

Ανεπτυγμένο δίκτυο συνολικής χωρικής ενοποίησης και ήπιοι, συμβατοί χειρισμοί στην εντοπισμένη κλίμακα, με πλούσια διασπορά πρασίνου. Η στρατηγική των «Πολιτιστικών Νησίδων» και των «Συνδεδετήριων Αξόνων», μέσω των οποίων οργανώνονται διαδρομές και γειτονιές, συνιστά προτέρημα της μελέτης. Σε πολεοδομικό επίπεδο κρίνεται θετικά ότι λαμβάνονται υπόψη οι χαράξεις του Hébrard, για τη διατήρηση της ιστορικότητας της πόλης πέραν του μνημειακού της πλούτου, καθώς και η απόδοση σημασίας στην Ελευθερίου Βενιζέλου. Η πρόταση επισημαίνει την ανάγκη να βελτιστοποιηθεί η λειτουργική ένταξη των μνημείων στον αστικό ιστό έτσι ώστε πέρα από ζωντανό χώρο ανατροφοδότησης της ιστορικής μνήμης να λειτουργούν και ως χώροι συνδιαμόρφωσης σύγχρονων εγχειρημάτων κοινωνικής συνοχής γεγονός.

Η πρόταση επιχειρεί να δημιουργήσει μία ενιαία ταυτότητα για το δημόσιο και τον περιβάλλοντα χώρο των μνημείων μέσα από την υιοθέτηση κοινού χαρακτήρα σε ό,τι αφορά τα υλικά, τον αστικό εξοπλισμό και συνολικά το αρχιτεκτονικό λεξιλόγιο με εμφανή τα στοιχεία της προτυποποίησης και της επαναληψιμότητας. Επιδιώκει ομαλές μεταβάσεις μέσω υλικοτήτων που βασίζονται στην χρήση κυβόλιθων / οξειδωμένου χάλυβα και ενεργοποιεί τη φύτευση ως συνδημιουργό της ατμόσφαιρας των μνημείων δημιουργώντας εννοιολογική συνοχή. Στα θετικά της περιλαμβάνεται η επεξεργασία της σιλουέτας των μνημείων για το «place marketing».

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 69.

6η. 74732141TS

Συνεκτική πρόταση σε επίπεδο συνολικής χωρικής ενοποίησης και αρκούντως ήπιοι, πλην σχετικά τυποποιημένοι εντοπισμένοι χειρισμοί. Η έκθεση τεκμηρίωσης της πρότασης είναι σαφής και η στοχοθεσία εύληπτη συγκροτώντας μια συνεπή στρατηγική βασισμένη στη δημιουργία κόμβων, επιμέρους διαδρομών και επαναληψιμότητας στις επιμέρους αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις, από την οποία μπορεί να προκύψει ενότητα στη συνολική αντίληψη των μνημείων στην πόλη. Οι επιμέρους παρεμβάσεις είναι απλές χωρίς ιδιαίτερη αρχιτεκτονική επεξεργασία αλλά αντιμετωπίζουν τα μνημεία με σχεδιαστική ευαισθησία. Η πρόταση εστιάζει στην επιλογή τρόπων ενοποίησης σε πολεοδομική κλίμακα και περνά με σαφή τρόπο στην αστική κλίμακα, χωρίς σχεδιαστικές αρετές αλλά με απλές διατάξεις και τυπικές ορθολογικές προσεγγίσεις.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 67.

Στην 8η συνεδρίαση

Έγινε εκτενής διαλογική συζήτηση και ενδελεχής εξέταση των σχεδίων και των κειμένων των τεσσάρων τελευταίων συμμετοχών, για τις οποίες κρίθηκε ότι έχουν τα περισσότερα ενδιαφέροντα στοιχεία και ανταποκρίνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό στα κριτήρια του διαγωνισμού, όπως αυτά διατυπώθηκαν στην πρώτη συνεδρίαση, τόσο ανά συμμετοχή, όσο και συγκριτικά. Στο τέλος της διαδικασίας η Κριτική Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα την απονομή του πρώτου βραβείου στη συμμετοχή 74207316AP. Για τις υπόλοιπες τρεις συμμετοχές δεν υπήρξε ομοφωνία και ακολούθησε ψηφοφορία. Υπέρ της απονομής του δεύτερου βραβείου στη συμμετοχή με αριθμό IS95220399 ψήφισαν επτά μέλη, μειοψηφούντων της Αμαλίας Κωτσάκη και του Απόστολου Καλφόπουλου. Υπέρ της απονομής του τρίτου βραβείου στη συμμετοχή με αριθμό 05071610AA ψήφισαν επτά μέλη, μειοψηφούντων της Αμαλίας Κωτσάκη και του Βασίλειου Γκικαπέππα. Υπέρ της πρότασης για εξαγορά της συμμετοχής με αριθμό 301KK10755 ψήφισαν έξι μέλη, μειοψηφούντων της Αμαλίας Κωτσάκη, του Απόστολου Καλφόπουλου και του Βασίλειου Γκικαπέππα.

Κατόπιν τούτων, το πρώτο βραβείο απονέμεται στη συμμετοχή με αριθμό 74207316AP, το δεύτερο βραβείο στη συμμετοχή με αριθμό IS95220399 και το τρίτο βραβείο στη συμμετοχή με αριθμό 05071610AA. Η συμμετοχή με αριθμό 301KK10755 καταλαμβάνει την 4η θέση και προτείνεται για εξαγορά. Ακολουθεί αναλυτική αξιολόγησή τους.

1η. 74207316AP

Η πρόταση εισάγει, ως βασική της συνθετική αρχή, την έννοια του πλέγματος ως δομή, η οποία επιτρέπει την ανάπτυξη εναλλακτικών διαδρομών που προσφέρουν πολλαπλές αναγνώσεις της πολυπολιτισμικής ιστορικής στρωματογραφίας της πόλης. Στην κατεύθυνση αυτή, λειτουργεί ενισχυτικά, η πλαισίωση των διαχρονικών Αξόνων του αστικού ιστού με δύο συνδετήριες διαδρομές (οδοί Ολύμπου και Αλ. Σβώλου) όπως και οι σημειακές παρεμβάσεις σε όμορες οδούς και δημόσιους χώρους. Η πρόταση ενισχύει τον μητροπολιτικό χαρακτηριστικά της πόλης. Σημαντικό ρόλο στην πρόταση παίζει η έννοια της «άρμωσης»: της καλής συναρμογής μεταξύ της ιστορίας, των μνημείων, της πόλης και της καθημερινής ζωής». Το όριο δεν γίνεται αντιληπτό ως αυτό στο οποίο κάτι σταματά αλλά ως ο αρμός μεταξύ δύο επιμέρους συνθηκών. Στην κατεύθυνση αυτή, προτείνεται και ο επαναπροσδιορισμός του ορίου επαφής των περιβόλων των μνημείων με το αστικό περιβάλλον μέσα από το σχεδιασμό διακριτικών περιγραμμάτων και περιφράξεων, όπου αυτές είναι απαραίτητες, και νέες προσβάσεις με κεκλιμένες επιφάνειες εισόδου σε μνημεία που βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο. Πρόκειται για μία ολοκληρωμένη συνολική πρόταση χωρικής ενοποίησης και για ενδιαφέροντες, αρκούντως ήπιους χειρισμούς στο άμεσο περιβάλλον των μνημείων, με επιφύλαξη για τη δυνατότητα απομάκρυνσης της υφιστάμενης περίφραξης στην περίπτωση που αυτή συνδέεται με την ιστορική φυσιογνωμία του οικοδομήματος, όπως συμβαίνει στη Ροτόντα. Η πρόταση επιδιώκει την ανθεκτικότητα στον δημόσιο χώρο μέσα από βιοκλιματική προσέγγιση βασισμένη σε μεγάλο βαθμό στην εκτεταμένη χρήση πρασίνου που λειτουργεί παράλληλα ενοποιητικά. Χαρακτηρίζεται ως θετική η πρόθεση αφαίρεσης οπτικών περισπασμών και η αποφυγή υλικών, μορφών και χρωμάτων που θα επιδεινώσουν την πυκνότητα της οπτικής πληροφορίας στην πόλη. Οι παρεμβάσεις είναι ήπιες, υψηλού επιπέδου σχεδιασμού, που χαρακτηρίζεται από λιτότητα και αναπτύσσει μια διακριτή αρχιτεκτονική γραφή. Υπάρχει ενότητα ύφους και γνώση της πόλης που διαπερνά τις κλίμακες σχεδιασμού με ωριμότητα και χωρίς φαντασμαγορικές υπερβολές, λιτός σχεδιασμός και χαράξεις που ορίζουν αισθητικά αποτελέσματα, με εκφραστικές αναπαραστάσεις που δεν επιχειρούν να εντυπωσιάσουν, αλλά να αποδώσουν την ατμόσφαιρα της πόλης. Οι προτάσεις είναι διακριτές, σαφείς και συνεπείς ως προς τις επιλογές τους. Η πρόταση ενεργοποιεί το ευρύτερο μεθοδολογικό πλαίσιο του ιστορικού αστικού τοπίου δημιουργώντας άνετες διαδρομές πολιτιστικής κληρονομιάς για την καλύτερη διασύνδεση και την κλιματική προσαρμογή με παράλληλη ανάπτυξη ανθεκτικότητας. Πολύ θετικές είναι οι επιμέρους επιλύσεις / απεικονίσεις / επεμβάσεις στην Ρωμαϊκή Αγορά και στο Αλατζά Ιμαρέτ. Στα θετικά της πρότασης και η δυνατότητα, τμηματικής υλοποίησης ή ακόμα και επέκτασης. Το τεύχος τεκμηρίωσης είναι πολύ καλά σχεδιασμένο, έχει ακρίβεια, σαφήνεια και λιτές περιγραφές με εξαίρετα διαγράμματα.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 90.

2η. IS95220399

Ανεπτυγμένη, σύνθετη συνολική πρόταση χωρικής σύνδεσης και ήπιοι χειρισμοί στην εντοπισμένη κλίμακα, κατά βάση συμβατοί, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις σχετικά αμήχανοι. Κεντρική ιδέα της πρότασης είναι ότι οι στοχευμένες και περιορισμένες παρεμβάσεις ενεργοποιούν τα μνημεία και τα ίχνη αυτών, δημιουργώντας νέες σχέσεις ανάμεσα στην τοπογραφία, την αρχαιολογία και το σύγχρονο δημόσιο χώρο. Η τυπολογία των παρεμβάσεων επιμερίζεται επιτυχώς σε βυθισμένα μνημεία – μνημειακά τοπόσημα – κρυμμένα μνημεία – οχυρωματικούς περίβολους – αόρατα μνημεία. Η πρόταση διαβάζει καλά τη στρωματογραφία της Θεσσαλονίκης και προτείνει στρατηγικές μέσα από τη διαχείριση ορίων και ενοποιητικών στοιχείων αισθητηριακής προσέγγισης όπως η «βαδισιμότητα» και η ανθεκτικότητα. Παρουσιάζει πληρότητα και επικεντρώνεται στην ουσία της αντίληψης της ενοποίησης. Αυτό φαίνεται τόσο σε αναπαραστατικό τρόπο όσο

και σε επίπεδο τεκμηρίωσης. Διαπερνά όλες τις κλίμακες προσέγγισης με αναλυτικό τρόπο και με σαφήνεια ανάγνωσης της πόλης. Δείχνει να διαχειρίζεται με πιο ακριβή τρόπο την πολεοδομική κλίμακα ενώ στην αστική κλίμακα παρουσιάζει αμήχανα στοιχεία που προβλημάτισαν την επιτροπή, όπως η πλατεία Ιπποδρομίου με ελεύθερα σχήματα χωρίς κάποια διασύνδεση με την ιστορία της πόλης. Ως θετικό στοιχείο της πρότασης θα πρέπει να αναφερθεί η ένταξη στοιχείων περιβαλλοντικού σχεδιασμού που λαβαίνουν υπόψιν τους τις ροές του αέρα στην πόλη αλλά και την παρουσία των υφιστάμενων δένδρων (πλατάνων). Η εξέταση των επικρατούντων ανέμων και η συγκρότηση ενός εναλλακτικού πλέγματος διαδρομών που να αποφεύγει την ανεμοπίεση συγκαταλέγεται στις πιο ενδιαφέρουσες στρατηγικές περιβαλλοντικού σχεδιασμού που κατατέθηκαν στο πλαίσιο του διαγωνισμού. Καλά οργανωμένο και έντεχνο αρχιτεκτονικό, πολεοδομικό και περιβαλλοντικό λεξιλόγιο σχεδιασμού. Λιτές δαπεδοστρώσεις, περιορισμένες αλλά ισχυρές φυτεύσεις, ήπιες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις. Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη πρόταση, στο θεωρητικό, στρατηγικό και σχεδιαστικό επίπεδο, με πληρότητα, σαφήνεια και υψηλής ποιότητας αναπαραστάσεις που αναδεικνύουν την ατμόσφαιρα της πόλης. Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 86.

3η. 05071610AA

Πρόκειται για ολοκληρωμένη, συνεκτική και καλοσχεδιασμένη πρόταση με εξαιρετικό τεύχος τεκμηρίωσης. Προτείνεται ένα βασικό δίκτυο ενοποίησης που περιλαμβάνει τους μεγάλους άξονες που χαρακτηρίζουν τη Θεσσαλονίκη και ένα ενοποιητικό δίκτυο περιπλάνησης μέσα από δευτερεύοντες άξονες διασύνδεσης. Βασική χειρονομία της πρότασης είναι η επέκταση της ανασκαφής για την ενδεχόμενη εξεύρεση της Στοάς των Μαγεμένων (Incantadas) στην Αρχαία Αγορά (πλατεία Δικαστηρίων) και η δημιουργία πλατείας θέασης – πρόσβασης από τη στάθμη της πόλης, ως συνέχεια της οδού Αριστοτέλους, η οποία δημιουργεί εύλογα ερωτήματα για τη δυνατότητα άμεσης εφαρμοσιμότητας της. Έχει όμως σε επιμέρους επεμβάσεις μια ισχυρότερη αρχιτεκτονική σφραγίδα από όσο θα ήθελε κανείς σε ένα διαγωνισμό ιδεών. Η πρόταση που δομείται πάνω σε αυτή την εναλλακτική πραγματικότητα, παρά τα θετικά της προσέγγισης στην ανάδειξη ενός ενδεχόμενου – δηλαδή της ανασκαφής μεγαλύτερου τμήματος της Αρχαίας Αγοράς, αποξενώνει σε μεγάλο βαθμό την πόλη και το κατάστρωμά της από τα μνημεία. Ανάλογη ασυνέχεια δημιουργείται στην αντίληψη της Π. Χαλκίων που αποξενώνεται από το περιβάλλον της πλατείας. Σε άλλα σημεία, η μελέτη προτείνει σχεδιαστικές επιλύσεις που δεν πείθουν, όπως είναι οι ομόκεντροι κύκλοι στην Πλατεία Δημοκρατίας. Στα θετικά της πρότασης είναι η αναδιαμόρφωση των κλιμάκων πρόσβασης και δαπεδόστρωσης του προαύλιου Ναού του Αγίου Δημητρίου, η ανάδειξη / επέμβαση στα Λουλουδάδικα, όπως επίσης και η εισαγωγή «κερκίδων στάσης» στην πλατεία Ναυαρίνου. Ιδιαίτερα θετική είναι επίσης η πρόθεση δημιουργίας ενός δικτύου ενοποίησης, το οποίο θα επιτρέψει στο κοινό της πόλης να αντιληφθεί την ιστορική διαδρομή της πόλης σε σχέση με τη σύγχρονη δομή της και τη συνύπαρξη με ένα αρχιπέλαγος θραυσμάτων. Προτείνονται ενοποιητικά συστήματα: η σημαίνουσα δαπεδόστρωση, ως υπαινικτικός κώδικας με ενσωματωμένα θραύσματα διαφορετικών υλικών και στοιχείων γραφής και γεωμετρικών συμβόλων, και η φύτευση ως ενοποιητική γραφή, καθώς και ο φωτισμός ανάδειξης. Η πρόταση χαρακτηρίζεται από ευκρινή μεθοδολογία διαχείρισης της έννοιας της ενοποίησης που διατρέχει όλες τις κλίμακες του σχεδιασμού με σαφή τρόπο και με ενότητα ύφους,

καθώς και υψηλής ποιότητας αναπαραστάσεις που αναδεικνύουν την έννοια της ατμόσφαιρας της πόλης.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 82.

4η. 301KK10755

Επεξεργασμένη πρόταση συνολικής χωρικής ενοποίησης, χωρίς αντίστοιχη σχεδιαστική τεκμηρίωση, και ιδιαίτερα ενδιαφέροντες χειρισμοί στο άμεσο περιβάλλον των μνημείων, με λιτή, πλην συμβατή φυσιογνωμία. Η στρατηγική της ενοποίησης των μνημείων κρίνεται επαρκής με τη δημιουργία τεσσάρων αφηγημάτων (toniques) και τη συγκρότηση δικτύου γειτονιών με κέντρο τα μνημεία. Η πόλη προσεγγίζεται περισσότερο ως δίκτυο σχέσεων παρά ως ακολουθία σημείων. Η πρόταση διαθέτει σχεδιαστική εκφραστικότητα, με ευφυή διαχείριση του αστικού εξοπλισμού και λιτό χειρισμό των δαπέδων, αλλά οι επιμέρους επεμβάσεις χαρακτηρίζονται από μια σκληρότητα που δεν συμβάλλει στην αρμονική συνύπαρξη του προτεινόμενου περιβάλλοντος χώρου με τα μνημεία. Δεν διαχειρίστηκε το αίτημα του πράσινου ως επιβεβλημένης συνθήκης. Απουσιάζει επίσης η μετάβαση από την πολεοδομική στην αστική κλίμακα, που θα μπορούσε και θα όφειλε να αναδείξει περισσότερες ποιότητες. Οι αναπαραστάσεις είναι υψηλής ποιότητας με άποψη και γνώση που αναδεικνύει την ατμόσφαιρα της πόλης.

Σύνολο βαθμών στην κλίμακα αξιολόγησης: 70.

Ο κ. Καλφόπουλος διαφοροποιείται στην αξιολόγηση της πρότασης ως εξής:

Η πρόταση εισάγει, ως βασική της συνθετική αρχή, την εισαγωγή τεσσάρων «toniques»: (i) ο Ιστορικός Άξονας (Εγνατία Οδός), ως διαχρονικός φορέας αστικής μνήμης και ως αστική υποδομή μητροπολιτικής κλίμακας· (ii) το Δίκτυο Γειτονιών και Καθημερινών Διαδρομών όπου τα Μνημεία της πόλης λειτουργούν ως τοπικοί πυρήνες, (iii) τα Διάσπαρτα Ίχνη Πολιτισμικής Κληρονομιάς ως φορείς της πολυφωνικής αστικής ταυτότητας της πόλης και (iv) το Ιστορικό Περίγραμμα της Πόλης (Τείχη), όπου αυτό διακρίνεται μέσα στον αστικό ιστό. Μέσω αυτού του πολυκεντρικού συστήματος χωρικών συνδέσεων και αποκαλύψεων της ιστορίας και της μνήμης, επιτυγχάνεται η ενίσχυση του μητροπολιτικού χαρακτήρα της πόλης και η επανενεργοποίηση του υφιστάμενου πολεοδομικού σχεδίου της ως βασικό σχήμα ουσιαστικής ανάγνωσης της πόλης, δίχως την προσφυγή σε μεγάλες αποσπασματικές χειρονομίες. Η συμμετοχή χαρακτηρίζεται από μία πρόθεση αφαίρεσης οπτικών οχλήσεων από τους περίγυρους των μνημείων και από τους ιστορικούς άξονες της πόλης και την εισαγωγή αρχιτεκτονικών χαράξεων και μορφών που ορίζουν, τόσο λειτουργικά, όσο και αισθητικά αποτελέσματα υψηλής στάθμης. Οι αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις που περιγράφονται σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια στην Εγνατία οδό, στην Καμάρα, στο Τοπ Χανέ, στην Ιπποδρομίου και στο σημείο συμβολής της Αλεξάνδρου Σβώλου με την Αγία Σοφία λειτουργούν ως παύσεις φορτισμένες με νοήματα, ως κόμβοι συμπύκνωσης της αρχιτεκτονικής χειρονομίας η οποία χαρακτηρίζεται από έντονη αλλά ευγενική παρουσία και όπου ο σχεδιασμός διαμορφώνει καταστάσεις πολιτισμού. Οι επιλογές υλικών και χρωμάτων και ο σχεδιασμός του φωτισμού συγκροτούν ένα συνεκτικό σύστημα—ενιαίο αλλά μη-ομοιογενές—που αναδεικνύει τις προθέσεις της σύνθεσης και την ποιητική της πρότασης. Στα θετικά της πρότασης και η δυνατότητα τμηματικής ενεργοποίησης. Τέλος, το τεύχος τεκμηρίωσης είναι καλά σχεδιασμένο, και χαρακτηρίζεται από ακρίβεια λόγου και σαφήνεια.

Στην 9η συνεδρίαση

Η Κριτική Επιτροπή αφού επιβεβαίωσε το τέλος της αξιολόγησης και την οριστική κατάταξη των έξι συμμετοχών που διακρίθηκαν, προέβη σε αποσφράγιση των φακέλων και εξακρίβωση της ταυτότητας των συντακτών των μελετών αυτών με τη σειρά που κατέλαβαν στη γενική κατάταξη.

Ακολούθησε έλεγχος του δικαιώματος συμμετοχής των βραβευθέντων στον διαγωνισμό και δεν διαπιστώθηκαν παραλείψεις ή ελλείψεις στις πέντε πρώτες συμμετοχές. Η έκτη συμμετοχή με αριθμό 74732141TS, που προτάθηκε για την τρίτη εξαγορά, δεν περιλάμβανε στοιχεία που να τεκμηριώνουν τις ιδιότητες και την εμπειρία των μελών της ομάδας έργου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 της προκήρυξης. Η κριτική επιτροπή αποφάσισε ομοφώνως να αποκλειστεί και να μην προταθεί η επόμενη κατά σειρά συμμετοχή για εξαγορά. Ως εκ τούτου προτείνονται μόνο δύο εξαγορές.

Η Κριτική Επιτροπή ανακοινώνει τα ονόματα των μελετητών που βραβεύθηκαν:

Α' ΒΡΑΒΕΙΟ. Η συμμετοχή με κωδικό αριθμό **74207316AP**

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Γεώργιος Αποστολόπουλος, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Εκπρόσωπος και Υπεύθυνος Ομάδας), ποσοστό συμμετοχής 44%

Αντώνιος Τασούλης, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 44%

Αικατερίνη-Ναταλία Μπούρα, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Βασιλική Παπαργύρη, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Ευδοκία Μιμίκου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Αικατερίνη Χριστοφοράκη, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 3%

Πολυξένη Πρέντου, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Σοφία Μαυρίδου, Αρχιτέκτων Τοπίου, ποσοστό συμμετοχής 1%

Ιωάννης Μάρης, Συγκοινωνιολόγος, ποσοστό συμμετοχής 1%

Γεώργιος Μερτζανίδης, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Δήμητρα Κουτρούμπα, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Ελευθέριος Στεργίου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ:

Φώτιος Σαγώνας, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Judit Urgelles Calvet, Αρχιτέκτων Τοπίου

Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος, Πολιτικός Μηχανικός

Παντελής Αργυρός, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Δημήτριος Τρέμος, Περιβαλλοντολόγος

Δήμητρα Σικαλίδου, Αρχαιολόγος

Ελευθερία Κυριακοπούλου, Αρχαιολόγος

Ελένη-Αντιγόνη Φωλίνα, Γεωπόνος

Βηθλεέμ Μαρτινίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Christian Frenzel, Βιοκλιματικός Σχεδιασμός

Αρχοντούλα Σακελλαρίου, Δασολόγος

Ελένη-Άννα Ρούσσου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής

Β' ΒΡΑΒΕΙΟ. Η συμμετοχή με κωδικό αριθμό **IS95220399**

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Φωτεινή Γιαμάκου, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Συντονίστρια Ομάδας Μελέτης), ποσοστό συμμετοχής 2%

Θάνος Ανδρίτσος, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 3%

Δημήτρης Τσιτσάνης, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 2%

Σοφία Τσαδάρη, Πολεοδόμος-Χωροτάκτης Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 3%

Διονυσία Κούτση, Πολεοδόμος-Χωροτάκτης Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 2%

Έλενα Σιόντη, Αρχιτέκτων Τοπίου, ποσοστό συμμετοχής 5%

Ιωάννα Μοσχολίδου, Συγκοινωνιολόγος, ποσοστό συμμετοχής 5%

Ευαγγελία Αβραμίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 39%

Δημήτρης Στεφανάκης, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Εκπρόσωπος Ομάδας Μελέτης), ποσοστό συμμετοχής 39%

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ:

Νίκος Χατζηνικολάου, Πολιτικός Μηχανικός

Βασίλης Μαστρογιάννης, Μηχανολόγος Μηχανικός

Ευαγγελία Μιχαηλίδου, Περιβαλλοντολόγος

Κωστή Αικατερίνη, Αρχαιολόγος

Ιωάννα Αξιώτη, Αρχαιολόγος

Σταυρούλα Κατσογιάννη, Γεωπόνος

Γιάννης Μίμητος, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Γιάννης Ρέτσιος, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ηλέκτρα Βαλκάνου, Αρχαιολόγος

Δάφνη Ανδρίτσου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Άρτεμις Κουμπαρέλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός/ Πολεοδόμος Μηχανικός

Νικολέττα Μπούγου, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Φωτισμός

Γιάννης Παρασκευόπουλος, Τοπογράφος-Πολεοδόμος Μηχανικός

Χρήστος Ταξιλάρης, Συγκοινωνιολόγος

Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ. Η συμμετοχή με κωδικό αριθμό **05071610AA**

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Αριάδνη Βοζάνη, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Συντονίστρια Ομάδας Μελέτης), ποσοστό συμμετοχής 45%

Ειρήνη Σακελλαρίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 45%

Θεοδοσία Ευδώρα Παναγιωτοπούλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 5%

Αθανάσιος Παγώνης, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Κωνσταντίνος Λαλένης, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 1%

Δεληγεωργή Αγγριπίνη, Συγκοινωνιολόγος, ποσοστό συμμετοχής 2%

Ηλίας Βενέσης, Αρχιτέκτων Τοπίου, ποσοστό συμμετοχής 1%

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ:

Κυριακή Καλατζή, Πολιτικός Μηχανικός
Καμπύλης Νικόλαος, Μηχανολόγος Μηχανικός
Καλλιόγλου Κωνσταντίνος, Περιβαλλοντολόγος
Σταύρος Ζαχαριάδης, Αρχαιολόγος
Άρτεμις Ταμπούρη, Αρχαιολόγος
Κωνσταντίνα Γκουρβέλου, Αρχαιολόγος
Σωτηρία Κουκούλη, Γεωπόνος
Παναγιώτα Κουλάλη, Αρχιτέκτων Μηχανικός- Αρχιτέκτων Τοπίου
Κωνσταντίνος Λαφαζάνης, Συγκοινωνιολόγος
Μιχάλης Μπίνιος, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Γεωργία Ουργαντζίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Γεώργιος Ρέτσος, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Εύα Κουκούλη, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής
Μαριάννα Κουρκουνάκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Α΄ ΕΞΑΓΟΡΑ. Η συμμετοχή με κωδικό αριθμό **301KK10755**

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Χατζηγιαννόπουλος Θεμιστοκλής, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Συντονιστής Ομάδας Μελέτης), ποσοστό συμμετοχής 60%
Χαραλαμπίδης Κωνσταντίνος, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 20%
Παπαεμμανουήλ Δάφνη Σοφία, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 20%
Σιτζόγλου Μαρία, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 0%
Κιούσης Παναγιώτης, Χωροτάκτης Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 0%
Τσιριντάνη Ελένη, Αρχιτέκτων Τοπίου, ποσοστό συμμετοχής 0%
Λαζαρίδης Λάζαρος, Συγκοινωνιολόγος, ποσοστό συμμετοχής 0%

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ:

Μαμαδάς Δημήτριος Παναγιώτης, Πολιτικός Μηχανικός
Μακρής Δημήτριος, Μηχανολόγος Μηχανικός
Κουλουζάκη Στυλιανή, Περιβαλλοντολόγος
Βαξεβάνης Ιωάννης, Αρχαιολόγος
Παρζιαλή Μαρία, Αρχαιολόγος
Φασούλας Αργύρης, Αρχαιολόγος
Ζάγκα Θεοδώρα, Γεωπόνος
Κουκουρίκου Ευτυχία, Μηχανικός Χωροταξίας και Ανάπτυξης
Εμμανουηλίδης Γεωργιος, Τοπογράφος Μηχανικός
Βουζίκης Σταμάτιος, Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής ΑΠΘ
Βλάχου Ελισάβετ, Σπουδάστρια Αρχιτεκτονικής ΑΠΘ
Βαγιωνάς Ιωάννης, Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής ΑΠΘ
Κασσαπάκης Αντώνιος, Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής ΑΠΘ

Β' ΕΞΑΓΟΡΑ. Η συμμετοχή με κωδικό αριθμό **13021504TF**

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Κατερίνα Ανδρίτσου, Αρχιτέκτων Μηχανικός (Συντονίστρια Ομάδας Μελέτης), ποσοστό συμμετοχής 18%

Πλάτων Ησαΐας, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 18%

Αλεξάνδρα Βούγια, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 18%

Δημήτρης Πούλιος, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 18%

Ευστράτιος Μπαμπαλίκης, Πολεοδόμος Μηχανικός, ποσοστό συμμετοχής 17%

Ηλίας Καμπουράκης, Αρχιτέκτων Τοπίου, ποσοστό συμμετοχής 1%

Θεοδώρα Ζησοπούλου, Συγκοινωνιολόγος, ποσοστό συμμετοχής 10%

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ:

Νικόλαος Παπαηλίου, Πολιτικός Μηχανικός

Ιωάννης Λαδόπουλος, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Αθανάσιος Αθανασιάδης, Περιβαλλοντολόγος

Νικόλαος Τσιβίκης, Αρχαιολόγος

Ευανθία Καλογηροπούλου, Αρχαιολόγος

Ελευθέριος Κατσουλάκος, Γεωπόνος

Μαρία Ζαφειριάδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Αστικός Σχεδιασμός

Θεοδώρα Μόσχου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Βασιλική Γιαγκούλα, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Σπυρίδων Ζουγανέλης, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μυρτώ Βραβοσίνου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Θεοδόσης Ησαΐας, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μάριος Γέροντας, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Κωνσταντίνα Ρούσση, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Θεοδόσης Νικηταράς, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μαριάννα Κορομηλά, Σύμβουλος Ιστορικός

Ήβη-Κλειώ Νανοπούλου, Σύμβουλος Αρχιτέκτων

Αναστάσιος Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Αρχαιολόγος

Αθανάσιος Ντανίλωφ, Σύμβουλος Φωτισμού

Βασιλική Μπακομιχάλη, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Άγγελος Χουλιάρης, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Στη συνέχεια αποσφραγίστηκαν και όλοι οι υπόλοιποι φάκελοι, αφού διαπιστώθηκε ότι ουδείς έφερε χωριστό σφραγισμένο φάκελο για τη «μη αποδοχή αποσφράγισης», και ελέγχθηκε το περιεχόμενό τους ως πλήρες και ορθό σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Προκήρυξης.

Τέλος η Κριτική Επιτροπή προέβη στην επικύρωση των πρακτικών προκειμένου να εκδοθεί ανακοίνωση για την ολοκλήρωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο τεύχος της Αναλυτικής Προκήρυξης, τα αποτελέσματα θα κοινοποιηθούν στους εκπροσώπους των συμμετεχόντων και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της διοργανώτριας Αρχής

Η διαδικασία της αξιολόγησης και οριστικής κατάταξης των συμμετοχών στον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό ιδεών για την ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων Θεσσαλονίκης ολοκληρώθηκε στις 17.00 και ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής κ. Παναγιώτης Τουρνικιώτης κήρυξε την λήξη των εργασιών.

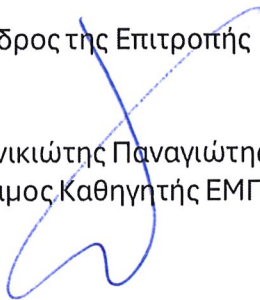
Κατόπιν των ανωτέρω, συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως ακολούθως:

Αθήνα, 13/5/2026

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

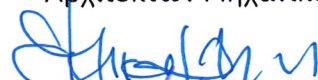
Ο Πρόεδρος της Επιτροπής

1. Τουρνικιώτης Παναγιώτης
Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ

Τα μέλη της Επιτροπής

2. Νικηφορίδης Πρόδρομος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

3. Γλεντής Αλέξανδρος
Πολιτικός Μηχανικός

4. Ζυγομαλάς Δημήτριος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

5. Σακαντάμης Κωνσταντίνος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

6. Τέλλιος Αναστάσιος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

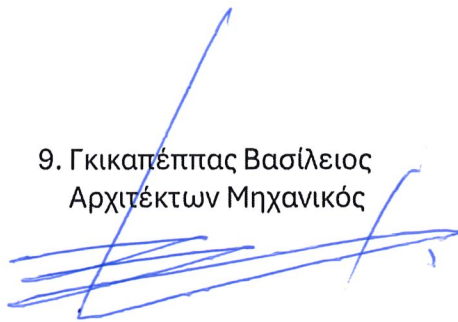
7. Κωτσάκη Αμαλία
Αρχιτέκτων Μηχανικός

8. Καλφόπουλος Απόστολος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

9. Γκικαπέππας Βασίλειος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that cross the printed text above it.